

CONSELLS D'AUTOPROTECCIÓ DAVANT D'UN ACCIDENT QUÍMIC EN ESTABLIMENTS O EN TRANSPORTS DE SUBSTÀNCIES PERILLOSES

Hi ha indústries que fabriquen, transformen o emmagatzemen substàncies perilloses. En el terme municipal de Girona només hi ha una indústria d'aquestes característiques, és la instal·lació d'emmagatzematge de gasolines i gasoils de CLH, S.A. (*Compañía Logística de Hidrocarburos, S.A.*), en el sector de l'Avellaneda. Els municipis de Fornells de la Selva i Vilablareix també comparteixen aquesta instal·lació.

Cal tenir present que també es transporten substàncies perilloses per carretera i ferrocarril, si bé sota fortes mesures de seguretat i control.

En cas d'accident químic s'activa el pla de protecció civil corresponent, el TRANSCAT, Pla especial d'emergències per transport de mercaderies perilloses (ferrocarril o carretera) de Catalunya, i si és una instal·lació industrial, el PLASEQCAT, Pla especial d'emergències exteriors del sector químic de Catalunya.

Per qualsevol emergència dins Girona ciutat podeu trucar al **092**. Si us trobeu fora, truqueu al **112**.

SI HI HA UNA INDÚSTRIA QUÍMICA DE RISC PROP DE CASA VOSTRA

Recomanacions bàsiques i generals...

- Obtingueu la informació necessària sobre què cal fer si es produeix un accident químic.
- Informeu-vos de quins són els escenaris possibles d'accidentalitat de la indústria i les seves conseqüències.
- Coneixeu, si n'hi ha, quin és el sistema d'alarma establert per avisar a la població en cas d'emergència.
- Tingueu un aparell de ràdio que funcioni amb bateries. Així podreu estar permanentment informats.
- Recordeu tenir en bon estat, i carregades, bateries o piles elèctriques per a les llanternes i la ràdio.
- Sapigueu quines són les habitacions de casa vostra més protegides (les més interiors, les que tenen paret mestra).
- **Intenteu difondre** aquests consells d'autoprotecció entre tots els membres de la vostra família.

SI US TROBEU AMB UN NÚVOL TÒXIC O UN NÚVOL DE FUM INTENS

Un núvol o fuita tòxica és l'expulsió accidental de substàncies tòxiques cap a l'exterior del recipient que les conté.

En el cas de gasos i vapors, l'efecte principal és la formació d'un núvol tòxic, les característiques del qual variaran segons quin sigui el producte, les condicions meteorològiques, la morfologia del terreny, etc.

Les àrees que quedin a favor del vent seran afectades pel núvol, i el grau d'afectació dependrà del producte, de la concentració, de la distància i del temps d'exposició.

Si esteu a casa vostra o dins d'un edifici...

- Confineu-vos, tanqueu-vos, si és possible, a les habitacions més interiors o amb menys contacte amb l'ambient exterior.
- Tanqueu les portes i les finestres. Correu les cortines.
- Pareu tots els sistemes de climatització, calefacció i/o ventilació.
- Seguiu les instruccions de les autoritats o dels seus agents (policia, bombers...).
- Tingueu present que us poden donar instruccions per megafonia des dels vehicles de la policia.
- Escolteu les emissores locals de ràdio, poden donar informació sobre l'emergència, la seva evolució, i les mesures concretes o consells a seguir.
- Per precaució no fumeu, ni encengueu foc. Pareu els focs de la cuina i la flama de la caldera de gas.
- No utilitzeu el telèfon, deixeu les línies lliures per als equips d'emergència. Si tothom truca per telèfon es poden col·lapsar les línies i les trucades d'emergència o les peticions de serveis importants poden quedar sense resposta.
- Si teniu fills o filles a l'escola, no us preocupeu, no aneu a buscar-los, confieu en el personal de l'escola, ells també, si cal es tancaran i prendran mesures de seguretat. Si sortiu al carrer, us exposeu al risc i a més a més, si tothom ho fa, es poden produir problemes circulatoris o col·lapses.

Si us trobeu a l'exterior, tingueu en compte que...

- Un vehicle no és el lloc més segur. Intenteu entrar en el primer edifici que trobeu.
- Si aneu a peu, refugieu-vos també dins un edifici. Aïlleu-vos tant com pugueu de l'aire exterior.
- Si no us podeu refugiar, estigueu atents a la direcció i a la força del vent. Allunyeu-vos del núvol.

Després del núvol tòxic...

- No sortiu fins que no ho comuniquin les autoritats per ràdio, o la policia per megafonia. L'aire encara podria estar contaminat o resultar molest.
- Ventileu tot el local o l'habitatge una vegada hagin autoritzat a sortir.
- No baixeu als soterranis. No begueu aigua de l'aixeta fins que estigueu segurs de la seva innocuïtat.

SI HI HA PERILL D'EXPLOSIÓ

Una explosió és una reacció produïda a molt alta velocitat, amb l'expansió molt violenta de gasos. L'efecte principal de les explosions és la generació d'ones de pressió, que poden arribar a destruir estructures en els punts més propers. A l'exterior poden suposar el trencament de vidres i danys estructurals de petita magnitud. Un altre efecte a tenir en compte és la perillosa projecció de fragments.

Si esteu a casa vostra o dins d'un edifici...

- Allunyeu-vos de les finestres. Abaixeu les persianes i correu les cortines.
- Tanqueu-vos a la part més oposada al lloc on s'espera l'explosió.
- No us situeu prop de vidres o miralls, ni sota de prestatges o mobles que puguin desprendre's.
- Utilitzeu taules, cadires i mobles com a barrera.

Si us trobeu a l'exterior, tingueu en compte...

- Protegir-vos al màxim possible, si és possible darrere de talussos naturals. Heu de presentar la mínima exposició possible a l'ona explosiva i als fragments projectats.

SI HI HA PERILL D'INCENDI

L'incendi consisteix en la reacció d'oxidació ràpida entre un combustible i generalment l'oxigen de l'aire.

Un incendi en una instal·lació química es caracteritza per la producció de flames i la generació de grans quantitats de fum.

Les flames poden comportar cremades per radiació tèrmica, normalment només a l'interior de l'empresa, i els fums poden arribar a ser tòxics o asfixiants. Tot depèn dels productes de combustió, la distància i el temps d'exposició.

Si hi ha un incendi en un establiment químic...

- No aneu a veure'l. No ajudeu a col·lapsar els accessos al lloc.
- Allunyeu-vos del lloc. Heu de tenir present que la radiació tèrmica pot provocar ferides greus a distància.
- Deixeu actuar els bombers i els altres equips d'emergència. Seguiu les seves instruccions.
- Potser a través dels mitjans de comunicació, especialment la ràdio, podreu seguir l'evolució de l'emergència.

SI S'ACCIDENTA UN TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES

Les mercaderies perilloses poden comportar riscos importants per a les persones i el medi ambient si es produeix un accident durant el seu transport o distribució. Cada cop que hi ha un accident d'aquestes característiques els bombers activen els protocols d'actuació necessaris previstos en el Pla especial d'emergències per transports de mercaderies perilloses a Catalunya (TRANSCAT).

Els vehicles que transporten mercaderies perilloses porten unes plaques rectangulars de color taronja amb unes xifres que indiquen el codi de la substància concreta que transporten i el codi del seu perill. També porten uns altres senyals romboïdals que són les etiquetes de perill que indiquen la seva classe.

En cas de produir-se un accident...:

- El conductor ha de senyalitzar l'accident (llums, triangles d'emergència, persones).
- Si conduïu un vehicle i veieu un accident, no badeu. Penseu en l'efecte badoc: descuidant la conducció del vehicle podeu provocar un altre accident.
- Si us pareu per socórrer a algú, vigileu on deixeu el vostre vehicle, no provoqueu perill ni un altre accident. Sortiu amb precaució del vehicle i porteu posada l'armilla reflexant reglamentària.
- Mantingueu-vos a distància del vehicle accidentat.
- Si no ho ha fet el conductor, aviseu els serveis d'urgència. El telèfon 112 és el més adequat. Informeu si hi ha ferits o víctimes. Indiqueu, si és possible, els números de la placa quadrada i taronja del vehicle (servirà per saber de quina substància es tracta).
- No fumeu. No tireu mai aigua, hi ha substàncies que reaccionen perillosament quan hi tenen contacte.
- No toqueu el material o substància vessada.
- No toqueu els ferits llevat que es cali foc.
- Si ja hi ha serveis d'emergència actuant, podeu marxar. Deixeu treballar els especialistes.